

Anna Zakościelna

Wąwolnica, woj. lubelskie. Stanowisko 6 "Zgórzyńskie"

Informator Archeologiczny : badania 15, 64-65

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania prowadziła mgr Barbara Bargieł pod kierunkiem doc. dr. Jana Gurby. Finansowano z problemu R III 6, Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury pucharów lejkowatych.

Pracami wykopaliskowymi objęto obszar 3 arów, odsłaniając układy kamienne, najprawdopodobniej pozostałości /jednego - dwóch ? / grobowców kultury pucharów lejkowatych, nawiązujących przypuszczalnie do tzw. grobowców megalitycznych. Układ kamieni sugerujący rodzaj obstawy bocznej miał przebieg z południowego zachodu na północny wschód. Stwierdzono, iż najlepiej zachowana jest obstawa północna na długości ok. 18 m, a całość nie przekraczała 50 m. Zbudowana była z niewielkich kamieni wapiennych, naturalnie łamanych, o szerokości bruku od 0,5 do ponad 1 m. Bryły opoki zalegały na głębokości od 5 do 40 cm /najgłębiej w części południowo-wschodniej/.

Grobowiec posiadał wysoki nasyp ziemny - odsłonięto "fosy" skąd przypuszczalnie wybierano ziemię; na szczycie dodatkowo umocniony kamieniami wapiennymi.

W trakcie badań znaleziono nieliczne fragmenty ceramiki kultury pucharów lejkowatych i materiał krzemienny.

Badania będą kontynuowane.

WĄWOLNICA
woj. lubelskie
Stanowisko b "Zgórzyńskie"

Uniwersytet im. Marii Curie-
Skłodowskiej w Lublinie
Zakład Archeologii Polski

Badania prowadziła mgr Anna Zakościelna. Finansowano z dotacji UJ. Drugi sezon badań. Osada kultury wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej. Ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych i kultury trzcinieckiej.

Badania skoncentrowane w północno-zachodniej części osady objęły powierzchnię 355 m². Odsłonięto 29 obiektów, głównie jam zasobowych oraz pozostałości dwóch chat /? / i palenisko. W jednym z wykopów zaobserwowano stratygrafię warstw zawierających zabytki kultury trzcinieckiej i kultury pucharów lejkowatych nałożonych na pozostałości obiektów mieszkalnych kultury wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej. Na dnie jamy nr 33 należącej do tej kultury natrafiono zaś na amforę zasobową wskazującą na wczesną fazę kultury pucharów lejkowatych. Większość jam zawierała materiał zabytkowy w postaci całych naczyń lubich fragmentów /czarki, puchary na pustej nóżce, miniaturowe miseczki, naczynie na nóżkach/, narzędzi i półsurowca krzemienego, rozcieraczy, kamieni szlifierskich, drobnych spalonych kości /w kilku obiektach roz-

poznanych jako ludzkie/. Na szczególną uwagę zasługuje palenisko /nr 21/, zachowane jako rumowisko polepy z odciskami żerdeń, obłożone fragmentami kamienia żarnowego bądź szlifiarskiego. Pozyskano tu dużą ilość zwęglowych ziaren zbóż /Triticum compactum i in./. W jamie nr 12, o nieustalonym przeznaczeniu ostatecznym, odkryto cztery czarki gruszkowate /jedna stojąca normalnie, trzy - do góry dnem/ oraz leżący obok wiórowiec jednoboczny.

Poza tym odkryto niedatowany obiekt /nr 32/ stanowiący pozostałość jamy dzięgiarskiej /?/.

Materiały przechowywane są w Zakładzie Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

WIELKIE ŁUNAWY, gm. Chełmno
woj. toruńskie
Stanowisko VI

Uniwersytet im. Mikołaja
Kopernika w Toruniu
Instytut Archeologii
i Etnografii

Badania prowadził mgr Marek Rubnikowicz. Finansował WKZ w Toruniu. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe kultury amfor kulistych.

Stanowisko zlokalizowane na południowo-wschód od wschodniej krawędzi wysoczyzny będącej granicą Kotliny Grudziądzkiej stanowi zgrupowanie pięciu kurhanów, z których jeden został zniszczony w wyniku prowadzonej uprawy leśnej.

Prace wykopaliskowe rozpoczęto od obiektu usytuowanego na obszarze starodrzewu, gdzie występowało doraźne zagrożenie zniszczeniem ze względu na planowane prace wyrębowe.

W wytyczonym wykopie usuwano warstwy wydzielone mechanicznie o miąższości 20 cm. Na poziomie III, IV, V warstwy "mechanicznej" wystąpiły ślady silnie rozdrobnionych fragmentów węgla drzewnego, występującego wprawdzie w postaci koncentracji, lecz zasięgiem swym obejmującego całą badaną powierzchnię. W całym obiekcie nie stwierdzono występowania materiału archeologicznego. Jednak układ warstw naturalnych w nasypie kurhanu upewnia nas, iż powstał on w wyniku intencjonalnej działalności ludzkiej.

Następnie przystąpiono do eksploracji zniszczonego kurhanu, oddalonego od już badanego /I/ o ok. 500 m na północny zachód. Dokładne miejsce wskazał nam leśniczy, stwierdzając, iż był świadkiem usunięcia płaszcza kurhanu, pod powierzchnią którego znajdowały się przepalone